

УДК 796.322:061.237(091)

Степанюк С., Сінчук А., Сергєєва А.
Херсонський державний університет, м.Херсон

З ІСТОРИЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГАНДБОЛЬНОГО КЛУБУ "ДНІПРЯНКА"

Анотація. Актуальність дослідження обумовлена тим, що велику роль в системі фізичного виховання відіграють спортивні ігри, які сприяють всебічному фізичному розвитку, естетичному вихованню підростаючого покоління. Праць, присвячених вивченню зародження та історичного розвитку гандболу на Херсонщині нами знайдено не було, що і спонукало нас в даній роботі до детального вивчення цієї проблеми.

Результати роботи показали, що досягнення Херсонського гандболу добре відомі спортивним фахівцям не тільки Україні, а й світу. Роботу херсонських тренерів поважають, а їх вихованок готові бачити у своїх командах провідні гандбольні клуби України та Європи.

Висновок. Отже, жіноча гандбольна команда "Дніпрянка" є єдиною командою з Херсонщини, яка досягла високих результатів, з усіх ігрових видів спорту, які культивуються в області.

Ключові слова. Історія, гандбольний клуб, спортсменки, спорт, тренер, досягнення.

Аннотация. Степанюк С., Синчук А., Сергеева А. Из истории деятельности гандбольного клуба "Днепрянка".

Актуальность исследования обусловлена тем, что большую роль в системе физического воспитания играют спортивные игры, которые способствуют всестороннему физическому развитию, эстетическому воспитанию подрастающего поколения. Работ, посвященных изучению зарождения и исторического развития гандбола на Херсонщине нами найдено не было, что и побудило нас в данной работе к детальному изучению этой проблемы.

Именно поэтому мы поставили себе **цель** проанализировать особенности зарождения и историческое развитие гандбола на Херсонщине.

Для решения поставленной цели нами были использованы следующие **методы** исследования: анализ архивных материалов; изучение научных источников; изучение и анализ опыта выдающихся деятелей физкультурно-спортивного движения Херсонщины; беседы.

Результаты работы показали, что достижение Херсонского гандбола хорошо известны спортивным специалистам не только Украины, но и мира. Работу херсонских тренеров уважают, а их воспитанниц готовы видеть в своих командах ведущие гандбольные клубы Украины и Европы.

Вывод. Итак, женская гандбольная команда "Днепрянка" является единственной командой из Херсона, которая достигла высоких результатов, из всех игровых видов спорта, которые культивируются в области.

Ключевые слова. История, гандбольный клуб, спортсменки, спорт, тренер, достижения.

Annotation. Stepanyuk S., Sinchuk A., Serhieieva A. From the history of the activities of handball club "Dnepryanka".

The relevance of the study due to the fact that a significant role in the system of physical education play sports games that promote comprehensive physical development, aesthetic education of the younger generation. Works devoted to the study of the origin and historical development of handball in the Kherson region found by us was not what prompted us in this work a detailed study of this problem.

That is why we have set a goal to analyze the origin and historical development of handball in the Kherson region.

To address this goal we used the following research methods: analysis of archival materials; the study of literature; study and analysis of the experience of the outstanding figures of physical culture and sports movement of Kherson region; conversations.

The results showed that the achievement of Kherson handball well-known sports specialists not only in Ukraine but throughout the world. The work of the Kherson respect coaches and their pupils are ready to see their teams leading handball clubs of Ukraine and Europe.

Conclusion. So, women's handball team "Dnepryanka" is the only team from Kherson, which has achieved good results, all team sports, which are cultivated in the region.

Keywords. History of the handball club, athletes, sports, trainer, achievements.

Постановка проблеми. Велику роль в системі фізичного виховання відіграють спортивні ігри, які сприяють всебічному фізичному розвитку, естетичному вихованню підростаючого покоління.

Гандбол – один з найпопулярніших видів спорту в цілому світі. На сьогоднішній день в гандбол грають в понад 100 країнах світу, 70% з них є постійними членами Міжнародної федерації гандболу.

Як вид спорту гандбол виник в Європі в кінці XIX століття і спочатку був ручним варіантом футболу, але досить швидко змужнів, здолавши бар'єр Олімпійського визнання. Гандбол є одним із провідних видів спорту в Україні. Наші спортсмени сьогодні намагаються підтримувати традиції українського гандболу минулих років.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням технічної, фізичної, тактичної, психологічної підготовкам в гандболі присвячено цілий ряд праць вітчизняних і зарубіжних фахівців (Ігнатієва В.Я. (1983), Турчин І.Є.

(1988), Соловей О.М. (2000) та ін. При цьому питанням історичного розвитку гандболу, особливо в Україні, в доступній нам літературі приділяється лише не значна увага. Фрагментарність досліджень цієї проблеми (Івахін Є.І., 1967; Маневич Л.Р., 1975, Драчук А.І., 2011) не дає змоги скласти цілісної картини зародження та розвитку гандболу в Україні.

Праць, присвячених вивченню зародження та історичного розвитку гандболу на Херсонщині нами знайдено не було, що і спонукало нас в даній роботі до детального вивчення цієї проблеми.

Тому **метою** нашого дослідження є аналіз особливостей зародження та історичний розвиток гандболу на Херсонщині.

Для вирішення поставленої мети нами були використані такі **методи дослідження**: аналіз архівних матеріалів; вивчення наукових джерел; вивчення та аналіз досвіду видатних діячів фізкультурно-спортивного руху Херсонщини; бесіди.

Результати дослідження та їх обговорення. Гандбол досить молодий вид спорту в місті Херсоні, але вже має гарні традиції, пов'язані з ім'ям одного тренера – Милославського Михайла Борисовича, заслуженого тренера України. Ним була створена гандбольна команда на Херсонщині з якою він пройшов не легкий шлях ще за часів колишнього Радянського Союзу, незалежної України, а сьогодні, підкорює Європейські вершини.

Вперше команда майстрів з'явилася у місті Херсоні на Херсонському бавовняному комбінаті наприкінці 80-х років.

У 1989 році було відкрито школу-інтернат спортивного профілю, а у 1992 році відбулася реорганізація школи-інтернату у Вище училище фізичної культури. Саме на базі цього училища відбувається розвиток і ріст херсонського гандболу. До Вищого училища фізичної культури приймають на навчання не лише дівчат нашого міста, а й з інших міст області та України. В таблиці 1. подано аналіз розвитку гандболу на Херсонщині. Як ми бачимо із таблиці, починаючи з сезону 1990-91 рр. - «Текстильник» (Херсон) посідає 5 місце в І лізі чемпіонату СРСР, а наступний сезон 1991-92 рр. – «Текстильник» (Херсон) – 3 місце в І лізі чемпіонату СРСР. Команда не дограла чемпіонат, так як за тур до завершення всі українські команди знялись з розіграшу чемпіонату СРСР. Цього ж року Херсонський «Текстильник» впевнено посідає 5 сходинку в чемпіонаті України серед 12 команд вищої ліги.

Таблиця 1.

Аналіз розвитку гандболу на Херсонщині

Сезон	Кількість дівчат на відділенні гандболу	Кількість тренерів на відділенні гандболу	Кількість дівчат у складі збірної команди України	Змагання	Зайняті місця
1990-1991	30	2		Першість СРСР серед юніорів	I місце
1992-1993	36	Штатних 2 сумісники	8	Першість України	Команда 1997-98 р. н. , I місце. Команда 1976-75 р. н. , II місце
1993-1994	32	Штатних 1 сумісники	4	Чемпіонат Європи	Перверзєва Т.Сидорова І. Вериліук М. (у складі збірної України I місце)
1994-1995	36	Штатних 1 сумісники	6	Чемпіонат України ліга „А”	„Тавричанка” (Херсон) XI місце-понизилося в класі, перейшовши до групи „В” Переверзєва Т, Вергиліук М. (у складі „Спартак” Київ – II місце)
1995-1996	39	2 штатних 2 сумісники	6	Чемпіонат України	„Тавричанка” (Херсон) повертається у лігу „А” – VI місце
1996-1997	40	2 штатних 3 сумісники	4	Чемпіонат України ліга „А”	„Дніпрянка” (Херсон) VI місце
1997-1998	38	2 штатних 3 сумісники	4	Першість України Чемпіонат України	Команда дівчат 1981 р. н. I місце „Дніпрянка” (Херсон) VI місце
1998-1999	36	2 штатних 1 сумісники	5	Чемпіонат України ліга „А” Всеукраїнські ігри	„Дніпрянка” (Херсон) V місце VI місце
1999-2000	41	2 штатних 2 сумісники	9	Чемпіонат України ліга „А”	VI місце
2000-2001	43	2 штатних 2 сумісники	7	I спортивні ігри школярів України III юнацькі спортивні ігри України III літня універсиада України	I місце I місце II місце

2001-2002	40	3 штатних 2 сумісники	6	Чемпіонат України ліга „А” Першість України серед дівчат (1987-1988 р. н.) III молодіжні спортивні ігри України	„Педуніверситет -Дніпрянка” (Херсон) VI місце III місце II місце
2002-2003	41	4 штатних 1 сумісники	7	Чемпіонат України ліга „А” IV літня універсіада України II літні спортивні ігри України	„Педуніверситет -Дніпрянка” (Херсон) IV місце I місце III місце
2003-2004	41	5 штатних 1 сумісники	7	Чемпіонат України ліга „А”	VII місце
2004-2005	48	5 штатних 1 сумісники	10	Чемпіонат України Супер Ліга V літня універсіада України IV юнацькі спортивні ігри	VI місце I місце I місце
2005-2006	48	5 штатних 2 сумісники	10	Чемпіонат України Супер Ліга	VII місце
2006-2007	48	4 штатних	5	Чемпіонат України Супер Ліга	IV місце
2007-2008	48	4 штатних	5	Чемпіонат України Супер Ліга Спартакіада	IV-V місце I місце
2008-2009	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	IV місце
2009-2010	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	IV місце
2010-2011	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	ГК „Дніпрянка” IV місце
2011-2012	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	ГК „Дніпрянка” IV місце
2012-2013	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	ГК „Дніпрянка” III місце
2013-2014	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	ГК „Дніпрянка” III місце
2014-2015	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	ГК „Дніпрянка” III місце
2015-2016	48	4 штатних	4	Чемпіонат України Супер Ліга	ГК „Дніпрянка” III місце

У сезоні 1992-93 рр. команда змінює назву і починає виступати як «Тавричанка» і утримує за собою 5 сходинку в чемпіонаті України вищої ліги (12 команд).

1993-94 рр. – «Тавричанка» (Херсон) – 6 місце в чемпіонаті України, вища ліга група «А» (8 команд).

1994-95 рр. – «Тавричанка» (Херсон) посідає 11 місце в чемпіонаті України і покидає вищу лігу групи «А». Команда перейшла до групи «В» (головний тренер В.Козар, тренер – Ю.Басюк).

У 1995-96 рр. створюється гандбольний клуб «Дніпрянка» яка посідає 9 місце в чемпіонаті України та здобуває право виступати у групі «А» (головний тренер Милославський М.Б., тренер –Поляк М.А.).

З появою нового головного тренера Милославського М.Б. чітко відмічається тенденція підвищення результату. У результаті кропіткої взаємної роботи тренерів і спортсменок Херсонська гандбольна команда займає призові місця і приносить місту й області все більше додаткових очок.

У сезоні 2000-2001 рр. гандбольний клуб вкотре змінює назву. «Педуніверситет – Дніпрянка» (Херсон) посідає 8 сходинку в чемпіонаті України, вища ліга група «А».

2001-2002 рр. – «Педуніверситет – Дніпрянка» (Херсон) посідає 4 місце в чемпіонаті України, вища ліга група «А», що дає змогу команді вийти до розіграшу Європейського Кубкового турніру. Вже в січні 2003 року команда «Університет-Дніпрянка» успішно стартує в Європейському Кубковому турнірі проходить до 1/8 фіналу Кубку Челлендж, де поступається майбутньому переможцю турніру.

Найбільш успішним сезоном для команди можна вважати 2002-2003 рік, коли команда знову посіла 4 місце набравши 33 очки, підтвердивши всім, що попередній успіх – не випадок, і «Педуніверситет-Дніпрянка» має право представляти країну на Європейському рівні, а особливо літом 2003 року.

Збірна команда Херсонського Державного Університету, склад якої склали гандболістки команди “Університет-Дніпрянка” стала переможцем VI літньої Універсиади України.

Найбільша перемога прийшла в серпні, коли збірна команда області здобула третє місце з гандболу на II Всеукраїнських літніх спортивних іграх, а гандболістки команди здобули нарешті почесне звання “Майстер спорту України”.

У лютому 2006 року нашій команді знову щастить прийняти участь в Європейському Кубковому турнірі. Учуть команди в іграх 1/16 та 1/8 фіналу Європейського кубку Челлендж (за різницею у 2 м'ячі поступились у м. Спліт (Хорватія) місцевій команді та не потрапили до наступного раунду). Ще одна спортивна вершина була підкорена у червні 2007 року, коли збірна команда Херсонської області стала переможцем III літніх Всеукраїнських спортивних ігор, перемігши в чесній спортивній боротьбі представників 12 областей України, у тому числі Львівської, Київської, Тернопільської, Запорізької областей та міста Києва – провідних гандбольних регіонів країни, вихованці яких добре знані у Європі та світі. Спортсменки довели, що молоде гандбольне покоління Херсонщини може на рівних боротися з визнаними лідерами на ігровому майданчику і не визнає авторитетів, доводячи своєю грою право на перемогу.

Починаючи з сезону 2012-2013 р.р. гандбольний клуб «Дніпрянка» посідає почесне III місце в чемпіонаті України серед команд суперліги.

До складу збірних команд України запрошувалися й запрошуються вихованки Херсонської школи гандболу.

Так у 1994 р. збірна України посідає I місце на чемпіонаті Європи (1977 – 78 року народження), в складі збірної грають Переверзева Т., Сидорова І., Вергелюк М., тренер збірної Мілославський М. Б.

У 1996 р. – II місце на молодіжному чемпіонаті Європи, в складі збірної Переверзева Т., Сидорова І., Вергелюк М., Сєдова Н., Сєлезньова Т., Ярьсько Т., тренер збірної – Мілославський М. Б.

1998 р. – в складі молодіжної збірної на чемпіонаті Європи грали Тихомирова О., Шикіна С., Ульянові В., Козир Н., Лещенко О., головний тренер збірної Мілославський М.Б.

1998 р. – 4 місце на Всесвітніх юнацьких іграх, в складі збірної Шикіна С., Козир Н., Лещенко О., Барановська Ю., Ніколаєнко О., головний тренер збірної Мілославський М.Б.

2000 р. – в складі молодіжної збірної на чемпіонаті Європи в Румунії грали Шикіна С., Козир Н., Лещенко О., Барановська Ю., Ніколаєнко О., Бородіна А., головний тренер збірної Мілославський М.Б.

Цього ж року національна збірна посідає II місце на чемпіонаті Європи серед національних збірних команд – в складі збірної вихованки Херсонського гандболу: Сидорова І., Гончарова І., Ярьсько Т., тренер збірної Мілославський М.Б.

2001 р. – в складі юніорської збірної на чемпіонаті Європи в Терції грали Ніколаєнко О., Горобець О., Борщенко В., Снопова Ю. У 2002 р. Бородіна А. у складі „Мотор” (Запоріжжя), стала чемпіонкою України. Вдало виступила жіноча збірна України з гандболу на Олімпійських іграх в Афінах у 2004 році посівши третє місце. До складу команди входили наші землячки, вихованки заслуженого тренера України Михайла Мілославського: Марина Вергелюк, Анастасія Бородіна, Ірина Гончарова. На сьогодні жіноча гандбольна команда “Університет-Дніпрянка” є єдиною командою з Херсонщини, яка досягла високих результатів, з усіх ігрових видів спорту, які культивуються в області.

Здібні та перспективні юні гандболістки продовжують підвищувати свою спортивну майстерність на відділенні гандболу Херсонського вищого училища фізичної культури, а також на факультеті фізичного виховання та спорту Херсонського державного університету, беручи участь у складі жіночої гандбольної команди «Дніпрянка» в іграх чемпіонату України, розіграші Єврокубків, міжнародних змаганнях та турнірах, у складі збірної країни – у чемпіонатах Європи та світу, а кращі – на Олімпійських іграх. На сьогоднішній день вихованки гандбольної команди “Дніпрянка” складають основу молодіжної збірної команди України, наші представниці постійно залучаються до складу національної збірної команди, серед них: Підпалова Анастасія («Олтхім», Румунія), Вікторія Борщенко («Ростов-Дон», Росія), Юлія Снопова («Муратпаша», Туреччина), Вікторія Бельмас («Заглембє», Польща), Ольга Ніколаєнко («Бекешчаба», Угорщина).

ВИСНОВКИ. Отже, вищенаведена інформація свідчить про те, що досягнення Херсонського гандболу добре відомі спортивним фахівцям не тільки Україні, а й світу. Роботу херсонських тренерів поважають, а їх вихованок готові бачити у своїх командах провідні гандбольні клуби України та Європи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гандбол. / Латышкевич Л.А., Турчин И.Е., Маневич Л.П.; Под общ. ред. Л.А. Латышкевич. – К.: Вища школа, 1988. - 199 с.
2. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. / А.І. Драчук – Вінниця, 2011 – 154 с.
3. Ignateva V.Ya. Gandbol: uchebnik / V.Ya. Ignateva. – М.: Fizicheskaya kultura, 2008. – 384 s.
4. Solovei O.M. Poslidovnist ta efektivnist navchannya tehničnim priiomam gri v gandbol na pochatkovomu etapi pidgotovki. / O.M.Solovei. Moloda sportivna nauka Ukraїni. Zb.nauk. statei aspirantiv v galuzi fizichnoї kulturi i sportu. Lviv. LDIFK, 1999. – S.225-231.